

Geneesmiddelen bij verminderde nierfunctie: aanbevelingen voor de praktijk

Martina Teichert

Voor de bepaling van de nierfunctie in de klinische praktijk maakt zowel de MDRD-formule (*modification of diet in renal disease*) als de CKD-EPI-formule (*chronic kidney disease epidemiology collaboration*) gebruik van de geschatte glomerulaire filtratiesnelheid (eGFR). De eGFR kent echter een aantal beperkingen. Naast variaties bij de analyse kunnen bijvoorbeeld obesitas of een afwijkende spiermassa of leverfunctie de serumcreatininespiegels en dus de eGFR beïnvloeden, waardoor die kan afwijken van de ware glomerulaire filtratiesnelheid. Met een voorbeeld maken Eppenga e.a. inzichtelijk welke gevolgen zowel een over- als een onderschatting van de nierfunctie heeft op de spiegels van renaal geklaarde geneesmiddelen.

De auteurs geven enkele praktische tips hoe de eGFR in de klinische praktijk beter gebruikt kan worden.

- Gebruik de eGFR niet op zichzelf, maar houd ook rekening met klinische en farmacologische aspecten van de individuele patiënt.

- Overweeg bij patiënten met verminderde nierfunctie een alternatief voor een renaal geklaard geneesmiddel.
- Als geen alternatief geneesmiddel beschikbaar is, bepaal de creatinineklaring dan op basis van de 24-uursurine.
- Besteed bijzondere aandacht aan geneesmiddelen met een geringe therapeutische marge.

Aangezien voor dit laatste een definitie ontbreekt in de literatuur, maken de auteurs een start met een overzicht van renaal geklaarde geneesmiddelen, waarvoor de dosering is aan te passen, die gecontraïndiceerd zijn of die monitoring van de spiegels vergen bij een verminderde nierfunctie. ■

- Eppenga WL, Kramers C, Derijks HJ, Wensing M, Wetzels JF, De Smet PA. Drug therapy management in patients with renal impairment: how to use creatinine-based formulas in clinical practice. *Eur J Clin Pharmacol.* 2016 dec;72(12):1433-9.

Citeer als: Teichert M. Geneesmiddelen bij verminderde nierfunctie: aanbevelingen voor de praktijk. *Nederlands Platform voor Farmaceutisch Onderzoek.* 2016;1:e1623.

